

Mötesanteckning Ledningsrådet för hjälpmedel

Tid: 2024-10-24 kl. 13:00-16:00

Mötesform: Digitalt via Teams

Närvarande

VGR	Carina Helgesson	Närhälsan och Regionhälsan
	Stina Nyström	Habilitering & Hälsa
	Charlotte Widell	Sjukhus (till och med punkt 3b)
VGK	Maria Ljung	Göteborgsregionen, GR
	Ingegärd Ljungqvist	Göteborgs Stad
	Carina Arvidsson	Skaraborgs kommunalförbund
Ordförande	Kristina Lännergren	VästKom
Vice ordf.	Magnus Kronvall	VGR, Koncernkontoret
Försörjare	Lars Loftäng	Försörjningsförvaltningen
Frånvarande	Helene Nordling	Sjuhärads kommunalförbund
	Anna Andersson	Fyrbodals kommunalförbundet
	Lena Ludvigsson	Skaraborgs kommunalförbund (adjungerad, socialtjänst)
Vakant	VGR	Privat primärvård
	VGR	Sjukhus
Inbjudna	Maria Olsson	VästKom (bredvidgång med Kristina, höstens möten)
	Erica Cedervret Nilsson	Hjälpmiddelscentralen
	Christopher Eriksson	Läkemedelsnära produkter (punkt 2)
	Fredrik Ahlvik	Samverkansfunktionen (punkt 3a)
	Kim Engwall	Samverkansfunktionen (punkt 3b och 4b)
	Henric Wichmann	Samverkansfunktionen (punkt 3d)
	Rosanna Björklund	Projektledare VästKom (4b)
	Christian Ahlberg	Processledare Hjälpmiddelscentralen (punkt 3f och 4a)

Samverkans-

funktionen Linda Augustsson, administrativt stöd och Anette Alfredsson, sekreterare

1. Godkännande av dagordning och föregående mötesanteckningar

- Kristina Lännergren hälsar alla välkomna till dagens möte. Dagordningen godkänns.
- Föregående mötesanteckning läggs till handlingarna och publiceras på vardsamverkan.se.

2. Tertiärrapport

Föredragande: Erica Cedervret Nilsson och Christopher Eriksson

Försörjningsförvaltningen har tagit fram två rapporter för tertiär 2 2024.

Hjälpmiddelscentralens rapport är uppdelad på information kopplat till Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel, Överenskommelse för hjälpmedel vid medicinsk behandling och digitala hjälpmedel. Rapporten innehåller kvalitetsuppföljning, ekonomiuppföljning och en del som beskriver utvecklingsområden.

Erica kommenterar att leveranssäkerheten inte alltid når upp till målen, vilket då beror på att leverantörer haft svårt att leverera till Hjälpmedelscentralen. Rapporten visar ett positivt resultat mot budget med 0,8 mnkr, främst på grund av lägre lönekostnader och lägre transportkostnader. Prognosen visar ett överskott på 3,8 mnkr som kommer återbetalas; 3,8 mnkr för hjälpmedel vid medicinsk behandling och 0 mnkr inom Samarbetsavtalet. Utvecklingsarbetet med digitala hjälpmedel har förbrukat 17,7 mnkr av totalt 34 mnkr. Volymerna av beställda produkter börjar öka (inköp på 23 mnkr) men inte i den takt som tidigare prognoser indikerat. Bland pågående utvecklingsarbeten nämns att återanvändningsgraden av hjälpmedel nu är uppe i 69 %. Det pågår även aktiviteter för att öka tillgänglighet till förväntningssamtal genom webbtidbokning.

I den följande dialogen lyfts det positiva arbete som pågår med att rekonditionera och återanvända hjälpmedel. Goda exempel ges från kommun som genomfört utbildningsinsatser i samverkan med Hjälpmedelscentralen. I kommande tertialrapporter kan den ekonomiska redovisningen för digitala hjälpmedel tas bort. Det efterfrågas också att förkortningar skrivs ut.

Christopher går igenom rapporten för område läkemedelsnära produkter och ger en samlad bild av verksamheten, uppföljning av nyckeltal samt ekonomiska resultat. Det framgår i verksamhetsdelen att Försörjningsförvaltningen har beslutat om en organisationsförändring som innebär att nuvarande område Läkemedelsnära produkter avvecklas från och med 2025-01-01. Ett nytt område "Område Lager & Distribution" bildas och kommer då att ansvara för lagerhållning och distribution av förbrukningsmaterial och läkemedel. Området får också ett helhetsansvar för förvaltningens transporter. Det pågår förhandlingar om att föra över processägarskap till Hjälpmedelscentralen.

Antalet levererade orderrader har minskat jämfört med förra året, delvis på grund av införandet av tidsgräns för beställningar. Leveranssäkerhet på 4 ledtidsdagar, överstiger målet på 98 %. Telefontillgängligheten har minskat under det andra tertialet på grund av korttidsfrånvaro. När det gäller andelen digitala beställningar via 1177 ses en ökning på totalen från 20 % till 25 %. Ekonomin för läkemedelsnära produkter visar en prognos på en återbetalning med 4,7 mnkr för 2024.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

3. Beslutsärenden

a) Ansökan om digital termometer som förskrivningsbart hjälpmedel

Föredragande: Fredrik Ahlvik

Ansökan om digital termometer för egenmonitorering behandlades i ledningsrådet 13 juni. Ställningstagandet var då att det behövdes fortsatt utredning av utbud av produkter på marknaden. Efter mötet har en marknadsundersökning (RFI) genomförts som visar att det finns tillgängliga produkter med förutsättningar för att användas till egenmonitorering. Vidare önskade ledningsrådet på juni-mötet att underlaget skulle kompletteras gällande förskrivargrupper och kostnadsansvar för produktområdet. Inför dagens möte har beslutsunderlag med förslag på anvisning funnits tillgängligt.

Beredningsgrupperna Handbok & Sortiment, hälso- och sjukvård och LMN har ställt sig bakom att produktområdet blir förskrivningsbart. Då enbart barn under utredning av oklar feber, barn med periodisk feber samt infektiöskänsliga barn är tydligt definierad har målgruppen justerats till att initialt enbart gälla dessa.

Ledningsrådet diskuterar vilka verksamheter som bör ha behandlingsansvar samt kostnadsansvar för produkten inom Västra Götalandsregionen. I dagsläget finns inga datatekniska förutsättningar för åtkomst till digital plattform för egenmonitorering för

kommun, varför förtroendeförskrivning inom kommunal primärvård inte är aktuellt. Benämning av kostnadsansvar är en fråga som behöver utredas.

Ställningstagande: Ledningsrådet återremitterar ärendet för fortsatt beredning.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar fram förtydliganden avseende förskrivare. Ärendet återkommer när frågan om kostnadsansvar har utretts.

b) Ansökan om digital hemtjänst

Föredragande: Kim Engwall

Beslutsunderlag har funnits tillgängligt inför mötet. Ansökan gäller en ny anvisning i Handbok för personliga hjälpmedel inom socialtjänst som innebär att biståndsbedömd hemtjänst kan genomföras som digitala hembesök, genom videosamtal, som alternativ till fysiska hembesök. Digitala hembesök kan enligt ansökan ske mellan hemtjänstpersonal och brukare i ordinärt boende. Digital hemtjänst skulle även kunna omfatta patienter som är inskrivna i kommunal primärvård men är inte målgruppen för ansökan.

Beredningsgrupp Handbok & Sortiment Socialtjänst har berett ärendet och ställer sig bakom ansökan med motiveringen att alla aspekter i beslutsstödet talar för ett införande. En tillsyn på distans bedöms kunna öka självständighet, delaktighet och trygghet för brukaren. Arbetssättet kan medföra ökad kontinuitet och bättre möjlighet till att besöket utförs på överenskommen tid. Sekundärt kan det i hög omfattning leda till frigjord tid för personal och minskad miljöpåverkan.

Ledningsrådet ser positivt på ansökan och kommunala representanter uttrycker att det kan finnas ett behov av digitala hembesök även inom kommunal primärvård. Dialog förs om tillvägagångssätt för detta. Enligt sedvanlig rutin krävs en ansökan från vårdgivare, men eftersom samstämmighet om behovet finns i ledningsrådet föreslås en enklare hantering.

Ställningstagande: Ledningsrådet ställer sig bakom att

- anvisning Digitala Hembesök införs i handbok för personliga hjälpmedel inom socialtjänst, enligt förslag
- anvisningen publiceras först när produkter upphandlats som uppfyller krav på hantering av personuppgifter och datasäkerhet. Då blir produkterna beställningsbara.

Fortsatt hantering:

Samverkansfunktionen skriver ett beslutsunderlag till direktör på VästKom för delegationsbeslut för kommunerna.

Ledningsrådet ger uppdrag till beredningsgrupp Handbok & Sortiment, hälso- och sjukvård att utreda hälso- och sjukvårdens behov av digitala hembesök och återkomma med förslag på hantering.

c) Nytt begrepp i handboken "kostnadseffektiv förskrivning"

Föredragande: Linda Augustsson

Beslutsunderlag har funnits tillgängligt inför mötet. Ärendet handlar om att införa och beskriva begreppet "kostnadseffektiv förskrivning" i Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård.

Bakgrunden är att en arbetsgrupp i samband med ett regionalt uppdrag om "Kostnadseffektiv förskrivning", tagit fram en beskrivning av begreppet. Arbetsgruppen identifierade att begreppet inte använts på ett strukturerat sätt vid förskrivning av personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård, men att det skulle vara önskvärt. Detta skulle kunna bidra till en mer kostnadseffektiv förskrivning.

Ärendet har beretts i beredningsgrupperna Handbok & Sortimentsgrupp, hälso- och sjukvård och LMN.

Ställningstagande:

1. Ledningsrådet ställer sig bakom att begreppet Kostnadseffektiv förskrivning införs i Handboken för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård.
2. Ledningsrådet ställer sig bakom följande beskrivning av kostnadseffektiv förskrivning av hjälpmedel:

Förskrivning av hjälpmedel är en hälso- och sjukvårdsåtgärd som väljs när en bedömning visar att det är lämpligt att tillgodose patientens behov med ett hjälpmedel. En kostnadseffektiv förskrivning strävar efter att maximera nyttan och effektiviteten av de tillgängliga resurserna för att tillgodose patienternas bedömda behov på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt.

Kostnadseffektiv förskrivning av hjälpmedel innebär att:

- *följa handbokens riktlinjer och anvisningar, välja enklast möjliga produkt och rekonditionerade hjälpmedel framför nya hjälpmedel i syfte att balansera kostnader med de förväntade fördelarna och effekterna för patienterna samt samhället som helhet.*
- *utvärdera och följa upp förskrivningen, utifrån målet med förskrivningen, för att säkerställa att hjälpmedlen används på ett sätt som motiverar fortsatt förskrivning. Åtgärder för att optimera kostnadseffektiviteten när patientens behov förändras är till exempel att:*
 - *byta ut hjälpmedel mot mer kostnadseffektiva hjälpmedel när det är möjligt.*
 - *återta hjälpmedel som inte används eller när behovet inte längre tillgodoses eller uppfyller regelverkets krav*

(Sjukhusrepresentant i ledningsrådet har via mejl ställt sig bakom förslaget.)

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen skriver ett beslutsunderlag till hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektören för delegationsbeslut för VGR och till VästKoms styrelse för kommunerna. Efter beslut publiceras begreppet i Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård.

d) Ta bort funktionen ”skapa uttag i Sesam LMN”

Föredragande: Henric Wichmann

Beslutsunderlag har funnits tillgängligt inför mötet. Syfte med förslaget är att patient själv ska göra beställningar av läkemedelsnära produkter som de fått förskrivna. När vårdpersonal gör beställningar ökar risken för felaktiga leveransuppgifter (som adress, telefonnummer, portkod osv.), vilket kan leda till leveransproblem och retur. Returer av leveranser som inte hämtats på utlämningsställe eller inte kan levereras till hemadressen medför stora kostnader för vårdgivarna. Sannolikt är patienter mer benägna att hämta ut/ta emot sin leverans om de själva genomfört beställningen.

Förskrivare kommer fortfarande att kunna skapa uttag i undantagsfall genom att kontakta LMN:s kundtjänst. Personal inom kommunal verksamhet kommer också fortsättningsvis kunna göra beställningar i Sesam LMN, för att behålla de etablerade rutinerna för beställningar till personer i kommunala boenden.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel ställer sig bakom att funktionen för att skapa uttag direkt i Sesam LMN tas bort, med undantag för kommunala förskrivare och beställare där funktionen kvarstår. (Sjukhusrepresentant i ledningsrådet har via mejl ställt sig bakom förslaget.)

Fortsatt hantering: Beslutet verkställs inom Läkemedelsnära produkter.

e) Uppdragshandling Styrgrupp upphandling och införande av digitala hjälpmedel och länsgemensam plattform

Föredragande: Maria Olsson

Ärendet tas upp utifrån uppdrag från ledningsrådet vid förra mötet 12 september. Förslag till uppdragsbeskrivning har funnits tillgängligt inför mötet.

Bakgrunden är pågående överlämning från extern projektledning för digitala hjälpmedel till "linjeorganisationen". Som en del av denna överlämning har Ledningsråd för hjälpmedel föreslagit att en styrgrupp upprättas för upphandling och införande av digitala hjälpmedel och länsgemensam plattform. Styrgruppen kommer att komplettera ordinarie organisation fram till och med 2025-06-30, då den gemensamma ekonomin för digitala hjälpmedel i samverkan avslutas.

På mötet ges förslag på följande förtydligande i uppdragsbeskrivningen för styrgruppen:

- Styrgruppen kan ge vägledning i hur aktuella frågor fortsatt ska hanteras, exempelvis gällande beslutsforum. Beslut tas så långt det är möjligt av ordinarie verksamheter och Ledningsrådet för hjälpmedel.
- Styrgruppens ordförande (projektägarna) kan besluta i frågor i arbetet med digitala hjälpmedel och upphandling av länsgemensam plattform som inte tas i ordinarie verksamhetsformer, exempelvis kopplat till omfördelning av resurser inom budgetramen, samordning mellan berörda aktörer i linjen och vid behov av förändringsarbete. Deltagarna i styrgruppen stödjer ordförande (projektägarna) att fatta beslut och ansvarar för den information som förs in/ut från styrgruppen.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel godkänner föreslagen uppdragshandling för Styrgrupp upphandling och införande av digitala hjälpmedel och länsgemensam plattform, med det förtydligandet som presenterades under mötet. (Sjukhusrepresentant i ledningsrådet har via mejl ställt sig bakom förslaget.)

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen kallar till ett första möte med styrgruppen i november.

f) Förändrade debiteringsprinciper och ny hantering av förkomna hjälpmedel hos patient

Föredragande: Christian Ahlborg

Beslutsunderlag har funnits tillgängligt inför mötet. Ärendet är en fortsättning utifrån ledningsrådets beslut 7 december 2022 om att förenkla hanteringen av förkomna hjälpmedel och skapa ett mer rättvist system för debitering av förkomna hjälpmedel och onormala slitage.

Efter Ledningsrådets beslut startade beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse ett pilotprojekt för att testa en ny hantering av förkomna hjälpmedel och en ny princip för debitering när restvärde saknas. En arbetsgrupp utsågs och har sedan dess arbetat med att ta fram ett förslag på en processbeskrivning, som beredningsgruppen har ställt sig bakom.

Syftet med förslaget är att minska den administrativa tiden för ärendehantering både hos vård- och omsorgsgivarna och Hjälpmedelscentralen. Förslaget innebär också att det kan bli ekonomiska konsekvenser för den som medvetet inte återlämnar ett hjälpmedel, även när restvärde saknas. Förhoppningen är att fler hjälpmedel ska återlämnas och kunna återanvändas.

I dialogen framkommer att det fortfarande finns juridiska frågor kring hur vårdgivare debiterar patienter, som behöver klarläggas.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen, men avvaktar med att ta ställning i ärendet.

Fortsatt hantering: Fortsatt utredning och avstämning mellan jurist inom Göteborgs Stad och jurist inom Försörjningsförvaltningen. Frågan återkommer på nästa möte.

4. Information och dialog

a) Försäljning av begagnad grundutrustning

Föredragande: Christian Ahlborg

Som en del i arbetet med att öka omsättningen av tidigare sortiment, har Hjälpmedelscentralen under våren utrett frågan om att kunna försälja begagnade hjälpmedel ur tidigare sortiment, till kraftigt reducerat pris. Upplägget har granskats och godkänts av jurist. Det innebär att hjälpmedel ur tidigare sortiment som har större lagersaldo än efterfrågan kan säljas som grundutrustning till 30 % av inköpspriset. Hjälpmedlen ska vara fullt funktionella vid leverans och ska inte vara äldre än att reservdelar ska vara tillgängliga en tid efter leveransen. Sedvanliga garantier lämnas inte på dessa hjälpmedel, men reklamation ska kunna göras inom 30 dagar.

Hjälpmedelscentralen kommer under början av 2025 att påbörja ett pilotprojekt med att sälja begagnade hjälpmedel ur tidigare sortiment från ett eller två av sina lager. Hjälpmedlen kommer att exponeras på Hjälpmedelscentralens webbplats och information kommer ges via informationsbrev till Hjälpmedelsforum. Utvärdering av projektet kommer göras efter 3–6 månader. Faller pilotprojektet väl ut blir det ett breddinförande under andra halvan av 2025.

Beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse har sett positivt på pilotprojektet, som vid ett breddinförande kommer gälla alla kommuner som har avtal om grundutrustning.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

b) Digitala hjälpmedel i samverkan, statusrapport inklusive upphandling av länsgemensam plattform

Föredragande: Kim Engwall, Rosanna Björklund

Kim ger följande statusuppdatering:

- Närmare 1500 digitala hjälpmedel finns hos patient. Blodtrycksmätare, våg och läkemedelsautomat står för den största andelen förskrivningar.
- Som en del av överlämning till linjeorganisationen har ett antal workshops kring utvecklingsbehov, upphandling och kommunikation genomförts.
- Information om kontaktvägar och arbetssätt vid gemensam upphandling ser ut framåt
- Arbetet med en länsgemensam teknisk plattform för digitala hjälpmedel har beviljats medel från Vinnova
- Dialog med projekt Egenmonitorering för att säkerställa nödvändiga kontaktytor i berörda delar av linjeorganisationerna

Sammanfattning av vad som är fokus framåt:

- Upphandlingsarbete av digitala lås och teknisk plattform
- Anbudsutvärdering av digital tillsyn och mobila trygghetslarm utförd vecka 43. Förberedelser för pilottest tillsammans med pilotkommuner pågår.
- Kvarstående aktiviteter i planen för överlämning planeras av samverkansfunktionen.

Rosanna ger statusuppdatering för upphandling av den tekniska plattformen. Målet är ett användarvänligt gränssnitt för brukaren/patienten, att antalet appar att hantera ska minimeras för personal, samt att en central larmhantering ingår. Integration med andra verksamhetssystem inom VGR och kommun kommer också krävställas. Avstämningar sker bland annat med SKR (till exempel om behörighetsstruktur), larmcentral och ansvariga inom Millenium. Målet är att ha en upphandlad leverantör i maj 2025.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

5. Ärenden utan föredragning

a) Information om beställningsportal

Vid senaste ledningsrådet informerades om att upphandlingen av försörjningssystem och beställningsportal avbrutits, då ingen anbudsgivare kvarstod för Beställningsportalen. Upphandlingen av beställningsportalen kommer att återupptas under de närmaste månaderna, vilket ger tid för att återstarta och aktualisera arbetet med kravspecifikationen.

Därför startas arbete i tidigare beslutad "Beställningsportalsgrupp". I gruppen deltar vårdgivarrepresentanter för att kunna bevaka och vara delaktiga i frågor som är särskilt viktiga ur vårdgivarnas perspektiv i upphandlingsprocessen. Under två fysiska möten i november kommer gruppen att arbeta med kravspecifikationsfrågor och frågor viktiga för upphandlingens framgång.

Arbetsgruppen som utreder och ska ta fram förslag på organisation för den kommande beställningsportalen arbetar parallellt, enligt tidigare planen som presenterades på ledningsrådet innan sommaren.

Den 30 september diskuterades webSesams End Of Life med Visma. Visma är tydliga med att de kommer att erbjuda support efter 2026-12-31 så att VGR inte riskerar att vara utan beställningssystem på grund av end of life-datum eller tekniska krav/problem. Ett nytt möte kommer att bokas i början på 2025.

6. Ärenden till och från Samrådsorganet (SRO)

b) Information till SRO

Förslag från dagens möte:

- Tertialrapport 2 (Ev. delar av innehållet)
- Aktuellt kring försörjningssystem och beställningsportal

c) Information från SRO

Inga aktuella ärenden.

7. Övriga frågor

d) Mötesplan 2025

Presidiet föreslår följande mötesdatum för ledningsrådet under 2025:

Tisdag 4 februari, fm (ändrad från 6 februari på grund av möteskrock)

Onsdag 12 mars, fm

Tisdag 22 april, em

Torsdag 5 juni, em

Torsdag 11 september, fm

Torsdag 23 oktober, fm

Torsdag 4 december, em

e) Utvärdering av dagens möte

- Väl genomfört möte som var bra förberett.
- Problematiskt när mötet inte är beslutsmässigt på grund av att inte "minst hälften av de utsedda representanterna från VGR respektive VGK närvarar eller på annat sätt inför mötet deltagit i avgörandet".

8. Kommande möte

Nästa planerad möte 13 november har varit en preliminär bokning och föreslås utgå.

Nästa möte blir 9 december kl. 9-12.